

Akt nr:
R-E1a-1864

AU\$R-E1a-1864

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturtekniska byrås arkiv

R 2*1864

Handlingar
rörande torrlägningsföretaget TORPE-
GÅRDEN i Friels socken av Skaraborgs
län, upprättade vid syneförrättning
enligt vattenlagen år 1928 av:

Nils Gustafson

Statens e. lantbruksingeniör.

Vid. Fred. III 142/143 an 17.

2 sättingar. (Hörn)

Översiktskarta

Skala 1:100 000.

Protokoll vid synförädlings
enligt rättslagen kap. 10 och an-
gående torrläggning av jord
hörande till Torpegården, Börjes-
gården samt länshuset Enderiks-
borg i Eriks socken av Skara-
borgs län.

Den 21 september 1928 inställdes sig efter förordnan-
de av Konungens Befallningshållande i Skaraborgs län
understecknad status o. lantbruksingenjör hos lantbr.
John Enderiksson i Torpegården. Säsom biträdande syn-
män tillkommo tillkallade skiftesgodsmännen ^{Karl} Johan
^{Pettersson} i Torpegården Eriks och Karl Johansson Myrvi
Karlsson i Eriks socken samt i Skaraborgs län.

John Enderiksson Torpegården Eriks
John Lund " "
August Gustafsson " i Enderiksborg.
Valfrid Larsson " i Börjesgården "

§ 1.

Förordnandet för förädlingsmannen, upp-
läst vid sammankommandets öppnande vilades pro-
tokollat.

§ 2.

Skjöt sig mot synemännens beslut
icke uttråas. Biträdande synemännens fristodde
besis och friklarade att de arlagt föreskrifven ed.

§ 3.

Skjöt laga hinder mot det fräjasatte
företaget hade ingen anseende.

§ 4.

Förädlingsmannen framställde profilrit-
ning över arloppet från fräjasatte rättska-

dade ågor; och yrskade sökanden företaget utföra de
särmaet i öfverställamnele med det sedigt pro-
jektitningen uppbyggda företaget och i öfrigt till den
omfattning om behörig förhållning kunde beredas
dessa i företaget ingående jord.

§5.

För upplätket av mark till diket ut-
ridning och för uträning och annan skada genom
upplätkning av jord och sten från grävningensarbetet
kräddes ingen ersättning.

§6

I förning med grävningensarbetet skall om-
byggas bron vid 37⁺⁵⁶ efter en ritning och i kost-
nadsförslag lämnade anvisningar

§7

Efter en synemännen verkställda upp-
skattning av den väteuskadade marken uppbyggdes
värderingslängd som nu upplästes i samman-
drag.

§8.

För reparation och istandsättande av bron vid
35⁺⁸⁰, vilken sedan undersökningarna verkställdes, skadets tillståndes ägare
av Torpegården John Fredriksson eller för den hädelse delägaren
Augusta Karp själfröcker utföra arbetet en ersättning av
100 kronor.

§9

Efter prövning av förkommande frågor med-
delade synemännen uttalande i ärendet.

§10

De förvara till företaget hörande hand-
lingar och ritningar utsågs John Fredriksson
Torpegården Eril.

§11

Att John Fredriksson uppdrags ären
om i föreskriven ordning kalla delägarna till sam-
manträde för val av styrelse.

§ 12
Hö arbetsstyrelsen uppdrags att för framtiden göra ansökan
om stöd till det sammans utfrående.
~~mantråde för val av styrelse.~~

§ 13.
Förklarades förädlningen avslutad

Förpejden den 21 sept. 1928.

Nils Gustafsson

Carl Petersson

E. Johansson

2
Kungl. Maj:ts befallningshavande

i
Skaraborgs län.

Landskansliet.

D. A. V. D. N:o 6-131
1928.

Resolution.

Extra lantbruksingenjören H. Gustafsson, Vänersborg.

varder Härigenom förordnad att, därest laga hinder ej möter,
den i bilagda ansökning omnämnda förrättning övertaga och
i laga ordning verkställa; blivande denna resolution över-
sänd till förrättningsmannen, som har att över mottagandet
härav skyndsamt hit insända bevis samt om överlåtelser under-
rätta frånträdande lantbruksingenjören.

Härlestad å landskansliet den 4 april 1928.

Alm. Skumay

Alm. Skumay

Utan avgift.

3454

Till

Länsstyrelsen i Mariestad.

Genom skrivelse den 7 mars 1928 har Ni anhållit, att Kungl. Lantbruksstyrelsen ville avgiva yttrande rörande transporterande å annan förrättningsman av för lantbruksingenjören S. Hallin, Skara, utfärdade förordnanden för verkställande av syneförrättningar enligt vattenlagen för torrläggning av vattenskadade marker, tillhörande

- 1/ Torpegården m.fl. i Friels socken,
- 2/ Bjerke m.fl. byar i Hova "
- 3/ Måns Olofsgården i Slädene "
- 4/ Olof Kristiansgården i Järpås socken och
- 5/ Hindestorp i Häggesleds socken, allt av Skaraborgs län.

Med anledning härav får Lantbruksstyrelsen meddela, att ifrågavarande förordnanden synas böra transporteras på extra lantbruksingenjören N. Gustafsson, Vänersborg.

./.

Av Eder i ärendet överlämnade handlingar återställas härjämte. Stockholm den 17 mars 1928.

Konungens befallningshavande

Skaraborgs län.

Landskansliet.

6389

~~D. & V.D. N: 58-36~~
~~1926.~~
~~1-38; 51-56; 57-58; 60-59;~~
~~1927.~~

Lantbruksstyrelsen

13 MRS 1928

Resolution.

Remitteras till Kungl. Lantbruksstyrelsen,
som behagade häröver avgiva yttrande samt därmed
jämte remisshandlingarna hit inkomma.

Mariestad å landskansliet den 7 mars 1928.

På tjänstens vägnar:

G. M. Johansson

6-131
7-131
8-131
9-132
10-132
1928

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Till befrämjande av snabbare handläggning får jag härigenom
vördsamt anhålla att mig medelade förordnanden rörande nedan an-
givna laga syneförrättningar varda överförda på annan förrättnings-
man, och får jag härtill föreslå statens extra lantbruksingeniör
Nils Gustafsson i Vänersborg.

1/	Länsstyrelsens resolution	<u>D.o.W.D.N:r 1-38</u>	/Torpegården i Friels
		1927	socken/
2/	"	"	<u>D.o.W.D.N:r 51-56</u> /Bjerke m.fl. i Hova
		1927	socken/
3/	"	"	<u>D.o.W.D.N:r 57-58</u> /Måns Olofsg. i Slä-
		1927	dene socken/
4/	"	"	<u>D.o.W.D.N:r 60-59</u> /Olof-Kristiansg. i
		1927	Järpås socken/
5/	"	"	<u>D.o.W.D.N:r 58-36</u> /Hinderstorp i Häg-
		1926	gesleds socken/

Förestående resolutioner med därtill hörande ansökningar
bifogas.

Skara den 2 mars 1928.

I tjänsten

Resolution.

Lantbruksingenjören Sven Hallin

6-
....., varder härigenom förordnad
att, därest laga hinder ej möter, den i bilagda ansökning omförmälda
förrättning i laga ordning verkställa; blivande denna resolution översänd
till förrättningsmannen, som har att över mottagandet härav skyndsamt
hit insända bevis.

Mariestad å landskansliet den 14 januari 1927.

På länsstyrelsens vägnar:

[Signature] *[Signature]*

Stämpel Fem kronor.

1927.

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

MARIESTAD.

Undertecknad. — får härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingeniör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande 1/8 nttl.

Torpgråden m. fl. ågor i Fucl's sin
socken av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bliva av företaget berörda, återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är Fucl c:a 2 km.

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till John Fredriksson, Torpgråden, Fucl's sin
adress Fucl. ~~pr~~

Torpgråden, Fucl den 7 dec. 1926.
John Fredriksson

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bliva av företaget berörda.

Fastighetens namn:

Ägarens namn:

~~Långgården av upprättat förlag.~~

Bärgsgården

d: o

d: o

Fredriksberg

Lilla Skogsgården

Joh. Fredriksson

Emil Tunell

Augusta Asp

Prof. Johansson Hult.

Eod Rönberg

Kungörelse.

Sedan undertecknad e. lantbruksingeniör förordnats att i laga ordning verkställa syneförrättning för upptagande av vattenavlopp genom ägor hörande till Torpegården, Börjesgården, ^{Friisegården} samt lägenheten Fredriksborg i Friels socken, Skaraborgs län kommer sammanträde för sakens behandling att hållas hos lantbr. John Fredriksson i Torpegården fredagen den 21 september 1928 kl. 10 fm. vartill vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Vänersborg den 7 september 1928

August Gustafsson

Att ett lika lydande exemplar av kungörelsen erhållits betyga:

*John Fredriksson
Augusta Asp
Karlvid Larsson
Johan Lund
August Gustafsson
Hanni Magnusson
Elin Johansson*

*Trostäendes synskämdiga namn.
Betygarna bevislusa.*

*Carl Petersson
Stämningssman*

*En avskrift av ovanstående
kungörelse har denna dag be-
vit delgiven Emil Tansen Torpegården*

Betygare Emil den 11 Sept. 1928

*Gör. Magnusson
Förordningsman*

*Carl Petersson
Stämningssman*

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annanduglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	

Värderingsplan

för upptagande av vattenarloop genom ågor förande till Torpegården, Börjesgården samt lägenheten Enriksborg i Enils socken, Skaraborgs län, upprättad vid synförmåttning enligt vattenlagen år 1928.

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägarens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Torpegården	19 ⁴		$\frac{1}{8}$		<u>Johan Lund.</u>
				1	åker lermuggla på lera
				2	" " " "
				3	" " " "
				4	" " " "
				5	" " " "
				6	" " " "
				7	" " " "
				8	" " " "
				9	" " " "
				10	" " " "
				11	" " " "
				12	" " " "
				13	" " " "
				14	" " " "
				15	" " " "
				16	" " " "
				17	ang
				18	åker
					<u>Lumme</u>
Torpegården	19 ¹⁰		$\frac{1}{16}$		<u>Johan Fredriksson</u>
				19	åker lermuggla på lera
				20	avloppsgrav
				21	åker
				22	" " " "
				23	" " " "
				24	" " " "
					<u>Transport</u>

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
64.0								1160	46 40		1200	48 -		40	1 60	
08.0								"	92 80		"	96 -		"	3 20	
11.0								"	127 60		"	132 -		"	4 40	
10.5								"	121 80		"	126 -		"	4 20	
08.0								"	92 80		"	96 -		"	3 20	
06.5								1140	74 10		"	78 -		60	3 90	
05.5								1080	59 40		"	66 -		120	6 60	
01.5								"	16 20		"	18 -		"	1 80	
10.5								1160	121 80		"	126 -		40	4 20	
12.0								1140	136 80		"	144 -		60	7 20	
18.0								"	205 20		"	216 -		"	10 80	
16.0								"	182 40		"	192 -		"	9 60	
28.0								"	319 20		"	336 -		"	16 80	
17.0								"	193 80		"	204 -		"	10 20	
19.0								1000	190 -		"	228 -		200	38 -	
20.0								1080	216 -		"	240 -		120	24 -	
		025						940	23 50		1000	25 -		60	1 50	
01.0								1160	11 60		1200	12 -		40	40	
196.5		025							2231 40			2383 -			151 60	
103.0								1080	1112 40		1200	1236 -		120	123 60	
						055										
02.5								1140	28 50		"	30 -		60	1 50	
06.0								"	68 40		"	72 -		"	3 60	
05.5								1000	55 -		"	66 -		200	11 -	
10.0								"	100 -		"	120 -		"	20 -	
127.0						05.6			1364 30			1524 -			159 70	

Socken, by och hemman	Registreringsnummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägarens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	
1	2	3	4	5	6	
					Transport	
				25	äker lermuggla på lera	80
				26	" " " "	80
				27	" " " "	80
					Summa	
Torpegården	19 ⁹		1/16		John Fredriksson	
				28	äker lermuggla på lera	80
				29	våg	
				30	äker " " "	80
				31	" " " "	80
				32	" " " "	80
				33	" " " "	80
				34	äng " " "	80
				35	arlroggsgrar	
				36	äng " " "	80
				37	äker " " "	90
				38	våg	
				39	äker " " "	95
				40	" " " "	95
				41	" " " "	90
				42	" " " "	90
					Summa	
Börjsgården	6 ⁵		1/16		John Fredriksson	
				43	äker lermuggla på lera	90
				44	" " " "	90
				45	" " " "	75
				46	" " " "	75
					Transport	

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8		9		10			11	12		13	14		15	16	
127.0						05.6			1364	30		1524	-		159	70
15.0								950	142	50	1200	180	-	250	37	50
14.5								"	137	75	"	174	-	"	36	25
09.0								"	85	50	"	108	-	"	22	50
165.5						05.6			1730	05		1986	-		255	95
05.0						03.0		950	47	50	1200	60	-	250	12	50
40.0								"	380	-	"	480	-	"	100	-
21.0								"	199	50	"	252	-	"	52	50
14.0								"	133	-	"	168	-	"	35	-
18.6								"	175	75	"	222	-	"	46	25
		02.0						500	10	-	1000	20	-	500	10	-
						04.5										
		05.0						"	25	-	"	50	-	"	25	-
03.5								1080	37	80	1200	42	-	120	42	0
						02.5										
08.5								1140	96	90	"	102	-	60	51	0
05.0								"	57	-	"	60	-	"	3	-
05.0								1080	54	-	"	60	-	120	6	-
07.0								"	75	60	"	84	-	"	84	0
127.5	07.0					10.0			1292	05		1600	-		307	95
12.0								1050	126	-	1200	144	-	150	18	-
11.0								"	115	50	"	132	-	"	16	50
17.0								900	153	-	"	204	-	300	51	-
16.5								"	148	50	"	198	-	"	49	50
56.5									543	-		678	-		135	-

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägarens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	
1	2	3	4	5	6	
					Transport	
				47	äker lernmylla på lera	60
				48	" " " "	55
				49	äng " " "	55
				50	avloppsgrav	
				50a	äng " " "	35
				51	äker	95
					Summa	
Torpegården	19 ⁷		1/32		<u>Emil Funell</u>	
				52	äker lernmylla på lera	95
				53	" " " "	95
				54	" " " "	95
				55	" " " "	95
				56	" " " "	95
				57	" " " "	95
				58	väg	
				59	äker " " "	95
					Summa	
Börjesgården	6 ⁴		1/16		<u>Emil Funell</u>	
				60	väg	
				61	äker lernmylla på lera	80
				62	avloppsgrav	
				63	äker " " "	60
				64	" " " "	60
				65	" " " "	60
				66	" " " "	60
					Summa	

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8		9		10		11	12		13	14		15	16		
56.5								543	-		678	-		135		
17.5								700	122	50	1150	201	25	450	78	75
15.5								650	100	75	"	178	25	500	77	50
		05.0						550	27	50	1000	50	-	450	22	50
						06.0										
		01.0						"	5	50	"	10	-	"	4	50
48.0								1000	480	-	1200	576	-	200	96	-
137.5	06.0				06.0				1279	25		1693	50		414	25
16.0								1140	182	40	1200	192	-	60	960	
16.5								"	188	10	"	198	-	"	990	
13.0								"	148	20	"	156	-	"	780	
07.5								"	85	50	"	90	-	"	450	
06.0								"	68	40	"	72	-	"	360	
03.0								"	34	20	"	36	-	"	180	
						00.5										
04.5								"	51	30	"	54	-	"	270	
66.5					00.5				758	10		798	-		3990	
						12.0										
38.0								950	361	-	1200	456	-	250	95	-
						03.5										
14.0								660	92	40	1100	154	-	440	61	60
10.5								"	69	30	"	115	50	"	46	20
07.5								"	49	50	"	82	50	"	33	-
08.5								"	56	10	"	93	50	"	37	40
78.5					15.5				628	30		901	50		273	20

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägarens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	
1	2	3	4	5	6	
Borje-gården	av 6 ⁴		1/16		<u>Augusta hsp. an. A. Larsson</u>	
				67	åker bemyllt på lera	65
				68	" " " "	65
				69	" " " "	65
				70	arlopsgrav	
				71	åker " " "	75
				72	" " " "	75
				73	våg	
					<u>Summa</u>	
Låneheten Fredriks- borg	12 ["]		ans.		<u>Fredrik Johanssons sterbhus</u>	
				74	åker bemyllt på lera	70
				75	arlopsgrav	
					<u>Summa</u>	
Finnegården					<u>Augusta hsp. an. V. Larsson</u>	
				76	arlopsgrav	
				77	åker bemyllt på lera	50
					<u>Summa</u>	

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Aker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16							
5.00 90	16.0							780	124	80	1100	176	-	320	51	20
4.90 80	10.0							"	78	-	950	95	-	170	17	-
4.80 80	08.5							"	66	30	"	80	75	"	14	45
						03.0										
5.05 90	22.0							900	198	-	1100	242	-	200	44	-
5.05 90	15.5							"	139	50	"	170	50	"	31	-
						05.0										
	72.0					08.0			606	60		764	25		157	65
4.60 70	05.0							600	30	-	850	42	50	250	12	50
						00.5										
	05.0					00.5			30	-		42	50		12	50
						00.5										
4.60 70	03.5							600	21	-	850	29	75	250	8	75
	03.5					00.5			21	-		29	75		8	75

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigrens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
					<u>Lammnau</u>
Torpegården	19 ⁴		1/8		Johan Lund
"	19 ¹⁰		1/16		Johan Fredriksson
"	19 ⁹		1/16		" "
Börjsgården	6 ⁵		1/16		" "
Torpegården	19 ⁷		1/32		Emil Tuvel
Börjsgården	6 ⁴		1/16		" "
"	av 6 ⁴		1/16		Augusta Sep. av. L. Larsson
Lj. Endriksby	12 ¹¹		ans		Endrik Johanssons sterbhus
Finnegården					Augusta Sep. av. L. Larsson
					<u>Lammnau</u>

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8		9		10		11		12		13	14		15	16	

drag.

1	96.5		02.5						22	31	40		2383	-		151	60
	1	65.5				05.0			17	30	05		1986	-		255	95
	1	27.5		07.0		10.0			12	92	05		1600	-		307	95
	1	37.5		06.0		06.0			12	79	25		1693	50		414	25
		66.5				00.5			7	58	10		798	-		39	90
		78.5				15.5			6	28	30		901	50		273	20
		72.0				08.0			6	06	60		764	25		157	65
		05.0				00.5			3	0	-		42	50		12	50
		03.5				00.5			2	1	-		29	75		8	75
	8	52.5		15.5		46.0			85	76	75		10198	50		1621	75

Torpegården den 21 sept. 1928.
Nils Pettersson

Carl Petersson

E. Johansson

Kostnadsförslag.

för upptagande av vattenlopp genom ejor lörande till Torpegården, Rörjögården samt länshuset i Eredningsborg i Enils socken av Skaraborg län, upprättat vid synförklaring med måttstapeln i 1904

Timpenning: 0.70 Kronor.

Läge	Längd m.	Arbete, jordmän m. m.	Antal	à kr.	Kostnad		Summa	
					Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		<u>Avloppsgraven A-B.</u>						
33 ⁺²² - 38	4.28	Schaktning av lera	380	0.70	266	-		
38 - 41 ⁺²⁵	3.25	" " "	190	0.80	152			
		" " " med ngt sten	70	1.50	105		523	-
		Ombyggnad av ågövägsbro vid 37 ⁺³⁶						
		Schaktning utöver avloppets sikt	20	0.80	16			
		Grundmurar	3.5	10	35			
		Front- och sidomurar	14	12	168			
		Tirke	2	50	100			
		Glaciir			18			
		Arbete planering av vägbanan						
		m.m.			43		380	
		För arbetets tillägg oförutsedda						
		fåll m.m. tillägges ca 10% av						
		förestående belopp					97	
	7.53	Summa					1000	-
		ersättning för ombyggnad						
		av bron vid 35 ⁺⁸⁰					100	-
		Summa					1100	-

Torpegården den 21 sept. 1908
Nils Gustafsson

Grävningstabell.

Läge	Längd	Djup	Botten- bredd	Dag- bredd	Sido- lutning		Anmärkningar
	Meter						
1	2	3	4	5	6	7	8
<u>Slottsgraven S-B.</u>							
33 ⁺⁷²	-	0.70	0.80	2.55	1:1.25		Löp o: lery omkring 25 m. sydväst om pile 33; höjdläge = +4.795 m.
34	28	0.80	"	2.80	"		Bottenläge vid 33 ⁺⁷² = 3.40 m. Botten- lutning i sträckan 33 ⁺⁷² - 37 ⁺⁴⁰ = 0.5:1.000
34 ⁺⁵⁰	50	0.90	"	3.05	"		
35	"	1.00	"	3.30	"		
35 ⁺⁵⁰	"	1.10	"	3.55	"		
36	"	1.05	"	3.40	"		
36 ⁺⁵⁰	"	1.15	"	3.70	"		
37	"	1.30	"	4.10	"		Bottenläge vid 37 ⁺⁴⁰ = +3.60 m.
37 ⁺⁵⁰	"	1.60	0.50	4.50	"		Bottenlutning i sträckan 37 ⁺⁴⁰ - 40 = 2.3:1.000; Bottenläge vid 40 = +4.20;
38	"	1.40	"	4.00	"		
38 ⁺⁵⁰	"	1.55	"	4.40	"		
39	"	1.20	"	3.50	"		
39 ⁺⁵⁰	"	1.55	"	4.40	"		
40	"	1.55	"	4.40	"		
40 ⁺⁵⁰	"	1.50	"	4.30	"		Bottenlutning i sträckan 40 - 41 ⁺²⁵ = 1.0:1.000; Bottenläge vid 41 ⁺²⁵ = = +4.32 m.
41	"	1.55	"	4.40	"		
41 ⁺²⁵	25	1.55	"	4.40	"		
<u>Sum</u>	<u>753</u>						
Torpegården 21 september 1928 Nils Gustafsson							

Utlåtande

avgivet vid synföreläsning enligt vattenlagen i och för upptagande av vattenarbeta genom och från ågor hörande till Torpegården, Börjesgården samt läjerkullen Endelsborg i Enils socken av Skaraborgs län.

Torrläggningsområdets läge m.m.

Torrläggningsområdet är beläget omkring 5 km. sydväst om Enils kyrka. och utgöres till största delen av åker. Arealen är 8.525 hektar åker samt 0.155 hektar äng. Jordmånen består av lermylla på botten av lera.

Företagets beskaffenhet.

Torrläggningsföretaget är så annu som ända dikning, varom stadgas i 7 kap. vattenlagen.

Laga hinder.

Laga hinder mot det ifrågasatta torrläggningsföretaget har icke anmälts, icke heller hava synmånen kunnat finna så något sådant föreligger mot handläggandet av denna synföreläsning eller mot utförandet av här föreslagna torrläggningsåtgärder.

Vattemängd, fallförhållanden, föreslagna dimensioner m.m.

Nederbördsområdet till ifrågasattande vatten-skadade marker uppgår till 6.4 km² samt består av såväl odlade fält som berg och skogsmark. Med hänsyn till områdets topografiska gestaltning och dess terränhet samt till nederbörds mängden i trakten kan högrattemängden skattas till 0.64 m³ pr. sekund samt medelvattummängden till 1/10 av den vid högsta flöden beräknade. Detta motsvarar en flodavrinning av 100 sekundliter från varje kvadratkilometer.

Med beaktande av dessa till anläggning kommande vattenmängder samt av sökandens kräp på beredande av trygghet mot översvämningar och möjlighet till ändamålsenlig anläggning av hänsyn till vatten besvärade mark har förslag till områdets anläggning gjorts.

Detta förslag innebär att för det sammas anläggning skall upptagas en arloppsdikey A-B, vilket skall börja vid punkten 33⁺⁷² och fortsätta med en minsta bottenlutning av 0.5:1.000 till punkten 41⁺²⁵, där arbetet skall sluta. Bottenbredden i det samma har på sträckan 33⁺⁷² - 37⁺⁴⁰ förslags till 0.8 meter samt på sträckan 37⁺⁴⁰ - 41⁺²⁵ till 0.5 meter. Tidslutningen skall vara 1:1.25.

Arloppsdikeyns dimensioner i öfrigt vid de olika anläggningspunkterna tydliggöres av profil- och sektionsskizerna samt av gränningstabellen.

Flodvattenmängden har beräknats kunna anriktas vid en största djup av 0.85 meter och medelvattemängden vid en djup av 0.3 meter.

I förslaget inlämnade vattenkardad mark finnes upptagen på den karta, som vid synförteckningen delvis kompletterats efter en äldre sidan. På denna har jämsväl med dubbla röda linjer inritats den dikeysträcka, som enligt detta utlåtande skall uppgöras.

Broar och trummor.

Salman väg kröres ike av förslaget.

I samband med gränningsarbetet skall uppföras ägringsbron vid 37⁺³⁶ i enlighet med särskild ritning och i kassadförslaget lämnade anvisningar. Broarna för utförväg vid 35⁺⁸⁰ och 39⁺⁸¹ ha en genomgångsöppning för vatten, den förra av 1.80 x 0.85 och den senare av 1.40 x 0.95 och synas kunna framsläppa vattnet utan skadlig

den händelse jordägaren begär att utfrågas
uppställning. Bort vid 35te förbättras John Fredrikson Torngården eller för
stärks på alla dess områden. Håller den på grundläggning av ena bredden av 180 m
och utgör för detta arbete en utläggning af 1000 kr.
samt påstående om några enskilda broar eller trum-
mar, som kunna bliva uppförda över ifråga-
varande arloppsdikey testamens allena ut än de
icke få uppföras på sådant sätt än de upp-
ställningarna rättat.

Kostnad.

E enligt till synhandlingarna tillagt testamens
förslag, som är uppräntat med hänsyn till en
tillräckning av 0.70 kronor uppgår kostnaden för
sektuingsarbetet jämte trumbyggnad till 1100.
kronor, i vilken summa då inräknats 10% till-
lägg för oförutsedda fall och arbetets tillägg.

Underhåll.

För vidmakthållande av det genom före-
taget ernädda terräppningsresultatet skall arlopps-
dike för framtiden omvörpfullt underhållas ge-
nom regelbundna rensningar. Därvid skola upp-
komna värbildningar och iställningar avlägs-
nas och dikey återställas till sin föreskrivna
dimensioner.

Jordvärdering, bättnad av företaget och kostnads fördelning.

För utrönande av den bättnad,
som uppstår för den vattenrika marken genom
arloppsdikeets upplagande enligt ovan arhandlade
förslag har uppskattning av denna mark ägt
sinn jämförelse i 10 kap 60 par. vattenlagen
stadgade grunder och resultatet införts i den till
förslaget hörande värderingslängden. Såsom av före-
taget beröende hava ansetts de marker, som
ligga mindre än 1.4 meter öfr det nuvaran-
de medelvärdet i närmaste del av di-
ket. Synmännena hava äsätt dessa marker vär-
de i kronor pr hektar vid full terräppning

infört i värderingslängden under rubriken "värde
efter terrällgningen". Det nuvarande värdet eller
"värdet före terrällgningen" har uträknats så-
som viss del av värdet i fullt terrällt skick
med ledning av de erfarenheter, som vunnits
beträffande arkestrningen av jord med olika
terrällgningsgrad. Vid bestämmande av mark-
värdet har hänsyn uteslutande tagits till mar-
kens naturliga beskaffenhet och den arkest-
ning, som de sålunda ännu kunna lämna.
Skillnaden ^{mellan} blivande och nuvarande värdet ut-
gör "förbättringsvärdet", som skall ligga till grund
för kostnadernas fördelning.

Skäl till uppdelning jämlikt bestäm-
melserna i vattenlagen Kap 7 par 24 föresligger
q. Varje ägare till fastighet, som röjer båt-
nad genom företaget är förty pliktig taya del
i de sådana och därmed förenade kostnader
i förhållande till denna båtнад. Siden den bli-
vit uträknad i nysso nämnda värderingslängd.

I den till förslaget hörande kostnadsfördel-
ningslängden hava markvärdena före och efter
terrällgningen, förbättringsvärdet och ett pro-
centtal av verklig kostnad införts. De intro-
seuter, som äro än ännu som sökande till
förrättningen enligt Kap. 10 § 82 vattenlagen be-
tecknas med s.

Förättningar.

För upplåtelse av mark till dikets
utridning liksom för uträng och annan
skada genom uppläggning av jord och
sten från grävningensarbetet behöves ersät-
ning icke utgå jämlikt i synesprotokollat
§ 5 gjord överenskommenhet.

Skuld varom förmåles i 11 kap. 95 par
vattenlagen skall icke utgå för detta företag.
Underhållet av diket betrides efter samma
grunder, som bestämt för deltagande i det-
samma uppgrävning. Vägtrummor och broar
underhållas av den eller dem, som haft
att vidmakthålla befärliga byggnader av
dette slag. Kostnaden för synförrättningen
och andra gemensamma utgifter gäldas efter
enahanda grunder som för fördelningen av
kostnaderna för själva företaget jämlikt be-
stämmelserna i vattenlagen kap 10 § 80, men
förskjutes om de fördras av sökanden till
förrättningen.

Arbetets utförande.

Företaget, vilket bestämmes så som i
rubriken angives skall utföras i överensstämmelse
med det vid denna förrättning upprättade för-
slaget ritningar och arbetsbeskrivning. Till be-
stämning vid arbetets utförande lämnas de så plan-
och profilritningarna angivna följande punkter.

I fråga om arbetets utförande och samtida
underhåll för synförrättningen på grund av stadgan-
den i vattenlagen kap. 10 par 62 ytterligare med-
dela följande bestämmelser.

- 1) För handhavande av de med arbetets utföran-
de och underhåll förknippade angelägenheter skola
intressenterna utse en arbetsstyrelse och skall
jämlikt bestämmelserna i vattenlagen uppkom-
mande ändringar i styrelsens sammansättning
omedelbart anmälas till Koningens Befallnings-
havande i länet.
- 2) Styrelsen åligger att öfver inkomster och utgif-
ter föra ordentliga räkenskaper, vilken avsluta
dessa samt upprätta debiteringslängder.

- 3) än uppgrävd jord och sten skall läggas minst en (1) meter från diketets kantar och med en lutning mot dessa icke brantare än 1:1.
- 4) än där uppläggandet sker i strängar, öppningar för drägnat från angränsande terräng anordnas vid svackor i markytan vid förknämnade äppan diken och i öfrigt på var 4:de meter.
- 5) än upplagda jordmassor böra vara från anslutnings diketets närhet bortförda senast 7 år efter det dikningsarbetet blivit fullbordat svarande varje fastighetsinnehavare för bortförandet av den på hans mark upplagda jorden.
- 6) det äliggen envar jordinnehavare än genom stängsel eller väkt skydda diket från ärokan av betande kreatur, skulle likväl skada uppstå genom kreaturens söndertrampande av dikesslänt eller botten äliggen det innehavaren till den mark, i vilken kreaturen utlöpfes än skyndsammast bota skadan.
- 7) än till ärotygs inträffade ras oförbörat böra arhjälpas och nödiga försterkningsarbeten vidtagas om så erfordras.
- 8) än broar och trummor över diket byggas på så sätt än ingen inskränkning i det sammans vattenförande sektion äger rum.
- 9) än arbetena för företgets utförande böra överlåtas ^{ut} (därför skickad person, med vilken kontrakt om utförandet enligt bestämmelserna i detta utlåtande för upprättas
- 10) än samma förfaringsätt här tillämpas vid framtida renoveringar av diket.
- 11) än arbetena snö begynna omedelbart efter det än detta utlåtande emitt legat kraft samt skola vara utförda senast 2 år efter samma tid.

punkt.

- 2) en ansynning av det slutförda arbetet eller besiktning av dessamma under dess förläup skall verkställas av i länet tjänstgörande lantbruksingeniör om någon av intressenterna så påyrkar.

Bevärshänvisning.

Jämblikt stadgandena i gällande vattenlag kap. 10 § 73 och kap. 11 § 85 åligger det den som till årentrycks är missnöjd med åtgärd eller beslut vid synförrättning eller vill föra talan mot ådömt uttalande en inom 60 dagar från dag då synförrättningen avslutas ingiva sina bevis i tre exemplar till vederbörande vattendomstol, som i detta fall är Västerbygds vattendomstol, adress Vänersborg och skola i bevisen fullständigt upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill samt vid bevisen fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringsöskandet.

Så i denna ^{sak} (någon underställning till vattendomstolen icke skall ske, kommer jämblikt vattenlagen kap. 10 § 75 detta uttalande en gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ågande dom är stadgat för så vill icke inom den ovan angivna tiden bevis anföras mot denna synförrättning.

Torpediden den 21 sept. 1928
Nils Gustafsson.

Carl Petersson

E. Johansson

Kostnadsför-

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	S o c k e n Hemman och jordägare		Sökande och med dem likställda	Ägofigur	Markens uppskattade värde	
							Nuvarande värde	Blivande värde
							Kronor	Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8	
1/8	19 ^v		Torpegården Johan Lund		1-18	2231.40	2383-	
1/16	19 ¹⁰		" John Erndtsson	S	19-27	1730.05	1986-	
1/16	19 ⁹		" " "	S	28-42	1292.05	1600-	
1/16	6 ⁶		Börjsgården " "	S	43-51	1279.25	1693.50	
1/32	19 ⁷		Torpegården Emil Furell		52-59	758.10	798-	
1/16	6 ⁴		Börjsgården " "		60-66	628.30	901.50	
1/16	av 6 ^v		" Augusta Asp. an. ^{H. Lenn}		67-70	606.60	767.25	
av	12 ["]		Lij. Erndtsborg Erndts Johansson d.		71-75	30-	42.50	
			Furugården Augusta Asp an. ^{H. Lenn}		76-77	21-	29.75	
						8576.75	10198.50	

delningslängd

Förbättrings- värde	Beräknad andel i kostnaden för företags avdelningar						Delaktighet i kostnaderna för				
	Kronor	10	11	12	13	14	15	företags utförande		Syneför- rättningen	
								Beräknad kost- nad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
151.60	102.85							9.35	22	82	
255.95	173.58							15.78	38	51	
307.95	208.89							18.99	46	34	
414.25	280.94							25.54	62	33	
39.90	27.06							2.46	6	-	
273.20	185.35							16.85	41	12	
157.65	106.92							9.72	23	72	
12.50	8.47							0.77	1	88	
8.75	5.94							0.54	1	32	
1621.75	1100 -							100.00	244	04.	
Torpegården den 21 sept. 1928. Nils Gustafsson Curt Pettersson b Johansson											

Arvodesräkning

för laga synskrivning angående tomläggning av mark
hörande till Torpegården m.fl. i Friels socken, Skaraborgs
län, upprättad enligt taxan för lantbrukingeniören av
den 31 dec. 1920.

Kalkyler och kungörelser §5	10 st à 0.50	5 - kr
Styckmåttning §§ 6-9 1:4 m a) b) och kopiering av äldre karta		10 74 .
Festning, skala o.d.		4 - .
Avräkning §§ 44, 11 a) b) c) den 29/5 25	12 + 6.07 + 6.	24 07 .
Arealuträkning §13		4 81 .
Styckbeskrivning §14		2 34 .
Markvärdering §44, 17 den 21/9 28	6 + 4 + 11.88	21 88 .
Längdprofil §20	3 + 2.64	5 64
Inspektion §22		3 65
Hydrografisk utredning		2 13
Dimensionsuträkning §25		3 50
19. Skrivning i karta av avlopp och vatten		1 57
Krötsbeskrivning §28		3 -
Kostnadsuträkning §29		5.10
Broar §§ 34-36		7 50
Tyfrände av höjdsiffror		39
Utlåtande §43.		21 -
Talmanutträde och upprättande av protokoll §44 den 21/9 28		6 -
Kostnadsfridelningslängds upprättande. den 6/10 28		4 -
Utredning i lantmäterikont. den 19/6 28		4 -
Översiktskarta.		4 -

Summa 144 32

Lösen:

Kopia av plankarta §49	7 + 6.74 + 1.68 + 0.78 + 2.70	18.90
längdprofil, insikt, förslag till broar.	4.52 + 4.75 + 5.85	15 12
Översiktskarta.		4 -
Arskrift av synskrivningarna.		22 50

60 52

Örniga förädlingskostnader:	710 kr
Lösen för förordnandet jämte kom. arvsk	1510 "
Förädlingskostnad avg. sammanträd	1 - "
Subsidium af förädlingshansligarna	16 - "
Arvode till gode männen enligt egne räkningar	
	Summa 3920.

Sammandrag:	
Förädlingsmannen arvsk	144 32 kr
Lösen för kopier och arvskift	60 52 "
Örniga förädlingskostnader	39 20 "
	244.04 "

Den som inte återjes med denna
räkning ejer än inom tre månader från nedanstående
avg. kländes därå anställa genom stämning till re-
derbrände häradsrätt.

Vänersborg den 17 okt. 1928
Nils Gustafsson
Statens o. Landbruksingenjör.

Räkning a
godkännas och stämningsskulle till lösliggjöring frist.
Pörsjörden

Stämningssman	Karl Pettersson	15.10 kr
Skiflesgodman	" " dogarv.	8 -
		23.10 "

Beakt utvärmas Carl Petersson
" Karl Johansson

dogande 8-

8-

C Johansson